

SANJA VULIĆ

Zavod za lingvistička istraživanja HAZU

Ante Kovačića 5, HR – 10000 Zagreb

SLOŽENO-SUFIKSALNA TVORBA IMENICA U GRADIŠĆANSKOHRVATSKIM ČAKAVSKIM GOVORIMA

U radu se analiziraju tvorenice složeno-sufiksalne tvorbe u gradišćanskohrvatskim čakavskim govorima u Austriji, zapadnoj Mađarskoj i Slovačkoj. Posebna je pozornost posvećena tvorbenim specifičnostima u okviru pojedinih sufikasa, a također i odnosu mjesnih govora i gradišćanskohrvatskoga književnoga jezika u okviru rječotvorbenoga sustava.

KLJUČNE RIJEČI: *čakavština, poezija, senjski govor*

Jednim od čakavskih mjesnih govora, senjskim idiomom, napisana je pjesnička knjiga *Senjski puntapet* (Čakavski sabor, Split, 1977.) Miroslava Kovačevića Senjanina (1945.-1975.), a u ovoj prilici sažeto ćemo raščlaniti tu zbirku i njen jezik, usporediti Kovačevićevu pjesničku čakavštinu i senjsku govornu autohtonost. Pitanja odnosa jezika književnih tekstova i određenih govora u nas su bitna jer odgovori na njih osvjetljavaju vrlo važan fenomen hrvatske dijalektalne književnosti, a i zato što u ponečem mogu upotpuniti naša znanja o hrvatskim dijalektima, poglavito ako slijede nakon terenskog rada u određenim mjestima.

UVOD

Poznato je da gradišćanskohrvatsko govorno područje ne obuhvaća samo današnju pokrajinu Gradišće (Burgenland) u Austriji nego cjelokupno područje na koje je, uglavnom u 16. stoljeću, iselilo oko 200.000 Hrvata krećući se prema sjeverozapadu. Riječ je o prostranom području od gotovo cjelokupnoga Gradišća i Donje Austrije do Jure u Mađarskoj te Brna i Bijelih Karpata u Moravskoj i Slovačkoj. Također je poznato da gradišćanskohrvatski govori najvećim dijelom pripadaju čakavskom narječju, a u sklopu toga narječja najbrojniji su gradišćanskohrvatski govori koji pripadaju ikavsko-ekavskomu dijalektu. Manji

dio gradišćanskohrvatskih čakavskih govora pripada južnočakavskomu ikavskomu dijalektu. Pritom se u određenom broju mjesnih govora rabi zamjenica *ča*, dok se u ostalim ikavskim govorima s pretežito čakavskim značajkama rabi zamjenica *što*. Čakavski ikavski govori i jednoga i drugoga tipa smješteni su u Gradišću, na najjužnijem dijelu gradišćanskohrvatskoga govornoga područja s austrijske strane. Premda gradišćanski Hrvati koji žive u tim selima sebe smatraju štokavcima zbog uporabe zamjenice *što*, dijalektolozi već odavno ne dvoje da ti govori pripadaju čakavskomu narječju. Za razliku od te skupine govora, mjesni govori gradišćanskohrvatske skupine koja se naziva Štojima, često su izazivali smutnju. Upravo zbog naziva *Štoji* i uporabe zamjenice *što*, istraživači različitih profila u pravilu su ih proglašavali štokavcima. Protivno tomu, jezikoslovci, koji su odavna uočili štokavsko-čakavska prožimanja u tim govorima, bili su oprezniji. Zbog spomenutih dvonarječnih prožimanja te su govore označili kao štokavsko-čakavske, ili pak, zbog nedvojbeno čakavske osnovice, kao govore južnočakavskoga ikavskoga dijalekta pod snažnim štokavskim utjecajem. Upravo zbog takvoga pristupa, u ovaj su rad uvršteni i primjeri iz govora Štoja.

U radu se razmatra složeno-sufiksalna tvorba imenica na temelju potvrda iz ikavsko-ekavskih i ikavskih čakavskih govora s različitih dijelova gradišćanskohrvatskoga govornoga područja. Potvrde iz ikavsko-ekavskih govora potječu iz izumrlih mjesnih govora Dubrave i Lamoča u Slovačkoj, iz govora Novoga Sela, Hrvatskoga Jandrofa i Čunova u Slovačkoj, zatim iz mjesnih govora Giece, Bieloga Sela, Novoga Sela i Pandrofa u Niuzaljskom kotaru u austrijskom Gradišću, te iz obližnjih govora Bizonje i Hrvatske Kemlje u Mađarskoj. Krenemo li od sjevera prema jugu, navodimo ostale punktove kojima pripadaju potvrde u ovom radu, a to su ikavsko-ekavski mjesni govori Štikaprona, Uzlopa, Trajštofa, Prodrštofa, Cindrofa i Klimpuha u Željezanskom kotaru u Gradišću, te obližnjega Koljnofa u Mađarskoj, zatim Otave, Rasporaka i Pajngrta u Matrštofskom kotaru u Gradišću, pa Kalištofa, Bajngroba, Maloga Borištofa, Fileža, Mienova, Longitolja, Šuševa, Dolnje Pulje, Mučindrofa i Frakanave u Gornjopuljanskom kotaru u Gradišću, te nedaleke Unde, Prisike i Židana u Mađarskoj. Iz ikavskih govora Štoja potvrde potječu iz mjesnih govora Čajte, Vincieta i Čembe u Bortanskom kotaru u Gradišću, te Narde, Čatara, Hrvatskih Šica i Petrova Sela u Mađarskoj. Od ostalih govora južnočakavskoga ikavskoga dijalekta u kojima se rabi zamjenica *što*, navedene su potvrde iz mjesnih govora Nove Gore i Pinkovca u Novogradskom kotaru u Gradišću. Od govora južnočakavskoga dijalekta u kojima se rabi zamjenica *ča*, potvrde su iz mjesnih govora Stinjaka i Velikoga Medveša, također u Novogradskom kotaru¹.

¹ Potvrde iz mjesnih govora Dubrave i Lamoča preuzete su od Václava Vážnoga. Primjeri iz govora Novoga Sela u Slovačkoj dijelom potječu od Vážnoga, dijelom od Joška Balaža, a dijelom sam ih prikupila osobnim terenskim istraživanjem. Potvrde iz govora Bieloga Sela djelomice su preuzete od Ivana Brabeca, a dijelom iz vlastitih terenskih bilježaka. Dio primjera iz govora Pandrofa, Bajngroba i Čembe preuzet je od Gerharda Neweklowskoga, a dio sam osobno prikupila na terenu. Potvrde iz Štikaprona i Hrvatskih Šica preuzela sam od Stjepana Ivšića. Primjeri iz Pajngrta većim su dijelom preuzeti od Helene Koschat, a manjim iz vlastitih terenskih bilježaka, dok potvrde iz Šuševa dijelom potječu od Gisele Czenar, a djelomice iz vlastitih terenskih bilježaka. Potvrde iz Narde uglavnom sam sama zabilježila pri susretu s izvornim govornicima, a jednu sam preuzela od Eszter Bosits. Primjeri iz govora Nove Gore, Stinjaka i Velikoga Medveša preuzete su iz radova G. Neweklowskoga. Točni bibliografski podatci o spomenutim radovima navedeni su u popisu izvora.

TVORBA RIJEČI U MJESNIM GOVORIMA

Na gradišćanskohrvatske govore utječu različiti drugi jezični sustavi, ponajprije inojezični, ali u posljednje je vrijeme zamjetan i utjecaj suvremenoga hrvatskoga književnoga jezika. Taj utjecaj posebice dolazi do izražaja pri tvorbi riječi, jer upravo tvorenice vrlo često označavaju nove stvari i apstraktne pojmove kojih prije u jeziku nije bilo. U tom je pogledu posebice jak utjecaj suvremenoga hrvatskoga književnoga jezika na gradišćanskohrvatski književni jezik (dalje u tekstu ghkj.), pa se preuzimlju ne samo gotove tvorenice nego i tvorbeni obrasci koji se onda ispunjavaju tipično gradišćanskohrvatskom jezičnom građom. Preko ghkj. različite tvorenice, ali također i tvorbeni obrasci, bivaju usvajani u pojedinim gradišćanskohrvatskim mjesnim govorima. Ponekad je utjecaj suvremenoga književnoga jezika izravan, najčešće putem literature različitoga tipa. Protivno tomu, organski idiomi iz Hrvatske ne utječu na gradišćanskohrvatske idiome ni na kojoj jezičnoj razini, a osobito ne na rječotvorbenoj.

Pri rječotvorbenim analizama od ključne je važnosti odvija li se takva raščlamba unutar jednoga sustava ili su pak u suodnosu jedinice iz više ili manje srodnih sustava dvaju ili više mjesnih govora jednoga narječja, dijalekta ili skupine govora. U tom su smislu najjednostavnije rječotvorbene analize unutar jednoga uglavnom čvrstoga jezičnoga sustava, bilo apstraktnoga kao npr. standardni jezik nekoga naroda bilo konkretnoga kakav je npr. jedan izdvojeni mjesni govor. Protivno tomu, pri analizi tvorenica koje pripadaju različitim govorima jednoga dijalekta, a pogotovu jednoga narječja, neizbježno se susrećemo s različitim fonološkim inačicama tvorbenih jedinica, a time i tvorenica u cjelini. Zbog toga se nameće potreba uvođenja nadređenih apstraktnih tvorbenih jedinica koje sam nazvala *hipersufiks* i *hiperprefiks*, unutar kojih se onda navode fonološke inačice u pojedinim dijalektima i mjesnim govorima. Pritom se samo po sebi razumije da su različite fonološke varijacije unutar tvorbene osnove (ukoliko se ne događaju na tvorbenom šavu) u sklopu rječotvorbene analize nevažne. Ipak, fonološke inačice valja na rječotvorbenoj razini razmatrati ne samo kao inačice u okviru istoga hipersufiksa, odnosno hiperprefiksa nego također u okviru istih osnova, odnosno u okviru cjelovite tvorenice. Time se nameće potreba uvođenja pojma *nadtvorenice*, tj. *tvorbena motiviranoga hiperleksema*. Naravno, pri takvim se rječotvorbenim raščlambama postavlja pitanje izbora hipersufiksa i hiperprefiksa, odnosno tvorbeno motiviranoga hiperleksema. Kad je riječ o gradišćanskohrvatskim govorima najpraktičniji su izbor tvorenice koje pripadaju ghkj., odnosno njihovi tvorbeni elementi. Ukoliko se pak pojedine tvorbeno motivirane riječi ne rabe u ghkj., izabire se realizacija koju bi po morfonološkim značajkama bilo moguće prihvatiti i u ghkj.

Isključivo osobnim terenskim istraživanjem prikupila sam potvrde iz govora Jandrofa, Čunova, Novoga Sela u Gradišću, Bizonje, Uzlopa, Trajštofa, Prodrštofa, Klimpuha, Cindrofa, Koljnofa, Otave, Rasporaka, Kalištofa, Maloga Borištofa, Fileža, Mienova, Longitolja, Dolnje Pulje, Mučindrofa, Frakanave, Unde, Židana, Čajte, Vincieta i Pinkovca. Potvrde iz govora Prisike dijelom sam prikupila osobnim terenskim istraživanjem, a dijelom sam preuzela iz terenskih bilježaka Bernadete Zadrović. Potvrde iz Giece, Hrvatske Kemlje, Čatara i Petrova Sela zabilježila sam prema kazivanju pojedinaca koji su bili rodnom iz spomenutih mjesta.

SLOŽENO-SUFIKSALNA TVORBA IMENICA

U ovom su radu, na temelju raspoloživih terenskih potvrda iz gradišćanskohrvatskih čakavskih govora, izdvojeni najčešći hipersufiksi pri složeno-sufiksnoj tvorbi imenica. U okviru razmatranja svakoga pojedinoga hipersufiksa, navode se konkretne realizacije tvorenic, odnosno konkretni sufiksi u pojedinim mjesnim govorima. Zbog lakše preglednosti, pojedini će sufiksi u ovom radu biti razmatrani po obrnutom abecednom redosljed, neovisno o količini potvrda koje se uz njih navode. To su sljedeći hipersufiksi: *-a*, *-ja*, *-ějka*, *-ina*, *-(a)c*, *-āč*, *-e*, *-je*, *-nīk* *-an*, *-nost*, *-o* i *-o₂*.

HIPERSUFIKS *-a*

Konkretne terenske sufiksne realizacije identične su hipersufiksu, tj. u gradišćanskohrvatskim se čakavskim govorima susreće samo sufiks *-a*. Pri složeno-sufiksnoj tvorbi imenica taj je sufiks neplodan i vrlo rijedak, pa su se u razmatranoj građi našle samo dvije tvorenice, i to sa samo po jednom potvrdom. U govoru Novoga Sela u Slovačkoj rabi se tvorenica *ābeceda* s četirima osnovama za oznaku glasova, odnosno za oznaku slova, tj. *a + be + ce + d + -a*. Zbog svojih posebnih karakteristika, osnove takvoga tipa nisu međusobno povezane spojnicima. Pritom je naravno jasno da je tvorenica *abeceda* cjelovita prihvaćena u novoselskom govoru iz drugoga idioma, tj. drugoga rječotvorbenoga sustava. Dijakronijski gledano, ta se riječ počela rabiti u novoselskom govoru pod utjecajem ghkj., dok se u ghkj. rabi pod utjecajem suvremenoga hrvatskoga književnoga jezika. Međutim, budući da je i u novoselskom govoru moguće izvesti tvorbenu analizu na sinkronijskoj razini, moguće je tu riječ u tom govoru smatrati tvorbenu motiviranom.

U govoru Fileža i Frakanave rabi se tvorenica *luôrometa* ('dimnjačar') s tvorbenom preoblikom: on, ki mete luor (jd.) / luore (mn.). To je hibridna tvorenica s prvom osnovom od imenice muškoga roda (koja je posuđenica) i drugom domaćom glagolskom prezentskom osnovom od nesvršenoga neprefigiranoga glagola 1. razreda 1. vrste. Označuje mušku osobu, vršitelja radnje. Ta tvorenica nije prihvaćena u ghkj., u kojem ni inače nema tvorenica s tvorbenim obrascem *imenica + spojnik o + glagol + -a*. Budući da su i u gradišćanskohrvatskim govorima rijetke tvorenice toga tipa, stanje u ghkj. sukladno je stanju u mjesnim govorima. Ipak, na temelju postojećih mjesnih potvrda, moguće je ustanoviti nadtvorenicu *lorometa*.

Valja napomenuti da suvremeni književni jezik utječe na gradišćanskohrvatske govore najčešće preko ghkj. Međutim, kad je riječ o tvorbenom obrascu *imenica + o + glagol + -a*, to se nije dogodilo. Naime, taj je tvorbena obrazac srazmjerno plodan u suvremenom hrvatskom književnom jeziku, npr. *čedomora*, *noćobdija*, *sudopera*, *svinokolja*, *štetočina*, a s pojedinim glagolskim osnovama pače i vrlo čest, npr. *čajopija*, *kavopija*, *krvopija*, *vinopija*, *vodopija* i dr. Protivno tomu, taj tvorbena obrazac u ghkj., kako je već spomenuto, izostaje.

HIPERSUFIKS *-ja*

Hipersufiks *-ja* također se ne realizira u različitim inačicama, jer druga osnova tvorenice završava na nepalatal, koji se s početnim fonemom sufiksa smjenjuje po jotacijskim pravilima. Tvorenice se realiziraju u okviru triju tvorbenih obrazaca. Prvi je *imenica + o + glagol + -ja*, drugi je *pridjev + o + glagol + -ja*, a treći *pridjev + u + glagol + -ja*. Drugi i treći tvorbeni obrazac međusobno alterniraju. Glagolska je osnova u svim tvorbenim obrascima prezentska, od nesvršenih neprefiguriranih glagola IV. vrste.

Tvorenice koje su načinjene po prvom obrascu u gradišćansko-hrvatskim su čakavskim govorima ženskoga roda, a imaju ili mjesno ili apstraktno značenje. Takav tip složenica u mjesnim govorima nije čest, ali one koje se rabe vrlo su proširene, npr. *bogomuolja* (Jandrof, Gieca, Bizonja, Mali Borištof). Tvorenica ima prvu osnovu od imenice muškoga roda, a značenje joj je apstraktno. Označuje 'nedjeljni i blagdanski poslijepodnevni ili večernji obred u crkvi'. Navedene potvrde pokazuju da se spojnik *o*, kao nositelj dugoga akcenta, u mjesnim govorima realizira u diftongiranoj fonološkoj inačici *uo* koja je karakteristična za taj tip govora, pa tvorenica *bogomuolja* pripada nadvorenici *bogomolja*. Po brojnosti konkretnih realizacija prednjači nadvorenica *sinokoša* s prvom osnovom od imenice srednjega roda i tvorbenom preoblikom: *miesto, kade se kosi sieno*. Leksičko je značenje šire jer obuhvaća i značenje 'livada'. Konkretno se realizacije razlikuju po fonološkim specifičnostima pojedinih mjesnih govora, tj. po refleksu jata unutar prve osnove, po diftongiranom ili nediftongiranom spojniku, te po akcentu, npr. *sinokoša* (Bajngrob, Mali Borištof, Filež, Šušev, Frakanava, Nova Gora, Pinkovac), *sinuokoša* (Pajngrt, Kalištof, Mienovo), *sinuokoša* (Cindrof, Mučindrof, Židan), *sinuokoša* (Štikapron), *sinokoša* (Čajta, Vinciet, Čemba, Narda), *senuokoša* (Klimpuh, Rasporak). U pojedinim se realizacijama fonem *o* u sklopu dvoglasa izgovara izrazito otvoreno (npr. u Štikapronu i Klimpuhu). Realizacije s jednačenjem na udaljenost *šinuokoša* (Uzlop, Trajštof, Otava, D. Pulja), *šenokoša* (Hrvatske Šice) ne mogu se smatrati tvorbeno motiviranim zbog gubljenja formalne veze između tvorenice i preobljke. Za razliku od izvornih govora u kojima su tvorenice s tvorbenim obrascem *imenica + o + glagol + ja* vrlo rijetke i odnose se na imenice ženskoga roda za neživo, u ghkj. veći broj tvorenica po tom obrascu označuje mušku osobu, vršitelja radnje. Međutim, u ghkj. sufiks *-ja* također nije plodan jer su iz suvremenoga hrvatskoga književnoga jezika preuzete gotove tvorenice, a nema potvrda da su u taj preuzeti tvorbeni obrazac uvrštavani neki tipično gradišćansko-hrvatski leksemi, ili da su se već postojeće osnove kombinirale na nov način. Ipak, takve preuzete imenice također valja smatrati tvorbeno motiviranim jer su i u ghkj. tvorbeno raščlanjive na sinkronijskoj razini i izrazom i sadržajem, npr. *pismonoša*. Osobito su u ghkj. česte takve tvorenice od glagola *voditi*, npr. *knjigovodja*, *poslovodja*, *vlakovodja*, *vojskovodja*, *zborovodja*. Takav nesrazmjer između tvorenica u ghkj. i u mjesnim govorima nije začudan jer je poznato da ghkj. i inače sadrži mnoge riječi koje se ne rabe u mjesnim govorima nego su preuzete iz suvremenoga hrvatskoga književnoga jezika.

Po tvorbenom obrascu *pridjev + o + glagol + -ja* načinjena je tvorenica *mladoženja* s akcenatskim inačicama *mladožēnja* (Fakanava) i *mladožēnja* (Čemba, Veliki Medveš). Tvorenica označuje mušku osobu.

Po tvorbenom obrascu *pridjev + u + glagol + -ja* načinjena je tvorenica *mladuženja* (Unda, Prisika) istoga značenja.

Budući da se tvorenice *mladoženja* i *mladuženja* razlikuju po spojniku, a to znači po jednom od tvorbenih elemenata, valja ih smatrati različitim tvorenicama, odnosno nadtvorenicama, a ne tek fonološkim inačicama iste nadtvorenice.

HIPERSUFIKS *-ějka*

Hipersufiks *-ějka* realizira se u inačici *-ějka*. Sufiks *-ějka* novijega je datuma, a u složeno-sufiksnoj tvorbi pojavljuje se u tvorenici *cedějka* (Jandrof) sa značenjem 'CD ploča' i tvorbenom preoblikom *ce + d + -ějka*. Tvorenica ima dvije osnove za oznaku glasova, odnosno slova. Zbog posebnih značajki takvoga tipa osnova, te osnove unutar tvorenice nisu međusobno povezane spojnicima. Kao i sufiks, i čitava je tvorenica, naravno, novijega datuma, za sada nepotvrđena u ghkj. Obje su osnove specifične. Premda označuju glasove, mogu se smatrati tuđicama. Budući da je sufiks domaći, to je hibridna tvorenica. Označuje stvar. Može se pretpostaviti njena sadašnja ili buduća uporaba u većem broju mjesnih govora.

HIPERSUFIKS *-ina*

Hipersufiks *-ina* u mjesnim govorima nema posebnih inačica, tj. pri složeno se sufiksnoj tvorbi realizira samo sufiks *-ina*. Za taj se tvorbeni način u pojedinim gradišćanskohrvatskim čakavskim govorima rabi obrazac *imenica + o + glagol + -ina*, s kojim u određenim primjerima alternira, u ostalim govorima prošireniji tvorbeni obrazac *imenica + a + glagol + -ina*.

U imenica tvorenih po obrascu *imenica + o + glagol + -ina* glagolska je osnova prezentska. Od jednosložne imenice muškoga roda i nesvršenoga neprefigiranoga glagola IV. vrste načinjena je nadtvorenica *črvotočina* s konkretnom realizacijom *črvotuočina* (Novo Selo u Slovačkoj – dalje u tekstu: Novo Selo u Sl.). U toj se realizaciji spojnik *o* javlja u svojoj diftongiranoj fonološkoj inačici *uo*. U istom se govoru rabi i tvorenica *krtoruövina* u značenju 'krtičnjak', koja je načinjena po potpuno istom tvorbenom obrascu, samo što je u ovom slučaju uzeta prezentska osnova neprefigiranoga nesvršenoga glagola 4. razreda V. vrste, jer je tvorbena preoblika: ono, ča krt rova. Budući da na govor Novoga Sela u Slovačkoj u novije vrijeme znatno utječe književni jezik, može se pretpostaviti i preuzimanje navedenoga tvorbenoga obrasca. Taj je tvorbeni obrazac, pri složeno-sufiksnoj tvorbi sufiksom *-ina*, najčešći tvorbeni obrazac u suvremenom književnom jeziku, a također i u ghkj. u kojem je preuzet iz suvremenoga, ali sa znatno manjim brojem primjera, npr. u ghkj. *črvotočina*, *kolotečina*, *krtorovina*. Naravno, taj tip imenica i u gradišćanskohrvatskim govorima i u ghkj. smatramo tvorbeno motiviranim jer je moguće načiniti tvorbeni opis, odnosno tvorbenu preobliku na sinkronijskoj razini.

Tvorbeni obrazac *imenica + a + glagol + -ina* u gradišćanskohrvatskim čakavskim govorima nije plodan. Javlja se u nadvorenicama *krtarovina*, opet s tvorbenom preoblikom: ono, ča krt rova. Glagolska osnova je prezentska od glagola *rovati*, prez. *rovam* koji, kako je već rečeno, pripada 4. razredu V. vrste. Ta se nadvorenica na terenu realizira u brojnim potvrdama i različitim fonološkim inačicama, npr. *krtarovina* (Pandrof), *kertaruovina* (Bizonja), *kertarovina* (Prisika, Židan), *k(e)rtarovina* (Stinjaki).

Budući da tvorenice *krtarovina* i *krtarovina* imaju različite spojnikove, valja ih u sklopu rječotvorbenoga sustava smatrati dvjema posebnim nadvorenicama s različitim tvorbenim obrascima, a ne varijantama unutar jedne nadvorenice.

HIPERSUFIKS *-(a)c*

Hipersufiks *-(a)c* ostvaruje se u gradišćanskohrvatskim čakavskim govorima u uobičajenoj sufiksnoj realizaciji *-(a)c* i vrlo rijetkoj inačici *-(ā)c*. Budući da je dužina na nepostojanom *a* unutar razmatranoga tvorbenoga sustava posve irelevantna, ne radi se o posebnom sufiksu. Gotovo sve imenice nastale složeno-sufiksnom tvorbom sa hipersufiksom *-(a)c* označuju mušku osobu, a tek poneka životinju. Osnove su redovito povezane spojnikom *o*.

U govorima je čest tvorbeni obrazac *pridjev + o + imenica + -(a)c*, ili rjeđe *-(ā)c*, npr. *cielosielac* (Jandrof), s raščlambom *ciel + o + siel + (a)c*, s tvorbenim značenjem 'najamni delač, ki cielo dielatno vrime diela va jednom seli', tj. 'najamnik koji cijelo radno vrijeme radi u jednom selu', zatim *dobrovuoljac* → on, ki ima dobru volju (Novo Selo u Sl.), *inovièrac* → on, ki je ine viere (Novo Selo u Sl.), *visokuškuolac* (Novo Selo u Sl.). Taj se tvorbeni obrazac također susreće pri tvorbi muških etnika od dvodijelnih ojkonima, npr. *Bielosielac* (Bielo Selo), *Bièlozelac* (Bizonja) → on, ki je iz Bielog Sela, *Mālobōrištofac* (Mali Borištof, usporedno s *Bōrištofac*), *Novoguōrac* → on, ki je iz Nove Gore (Pinkovac), *Novosielac* (Novo Selo u Sl., Dubrava, Lamoč, Bielo Selo), *Nuovosielac* (Jandrof, Novo Selo u Gradišću), *Nōvoselac* (Bizonja). Zato se sa sigurnošću može utvrditi da je tvorbeni obrazac *pridjev + o + imenica + -(a)c* svojstven gradišćanskohrvatskim čakavskim govorima. Imenice označuju mušku osobu, a iznimno i što god drugo, npr. *krutoglāvac* (Novo Selo u Sl.) s leksičkim značenjem 'čvorak' ('tica, ka ima krutu glavu').

Čest je tvorbeni obrazac *imenica + o + glagol + -(a)c*, ili puno rjeđe *-(ā)c*. Glagolska je osnova uvijek prezentska, od neprefiguriranih nesvršenih glagola, npr. od imenice srednjega roda i glagola 4. razreda V. vrste *drivodièlac* → on, ki diela s drivom / on, ki diela va drivu (Novo Selo u Sl., Jandrof, Klimpuh, Kalištof), *poljodièlac* → on, ki diela na polji (Jandrof, Kemlja, Židan), od imenice muškoga roda i glagola IV. vrste *ognjobrānac* → on, ki brani od ognja (Klimpuh, Frakanava, Pinkovac), *ognjogāsac* → on, ki gasi oganj (Novo Selo u Sl., Koljnof, Narda, Petrovo Selo), od imenice ženskoga roda i glagola 3. razreda V. vrste *knjigovièzac* → on, ki vieže knjige (Novo Selo u Sl.). Ponekad je prva osnova poimeničeni pridjev, npr. *zlotvōrac* (Pinkovac) s tvorbenom raščlambom *zl + o + tvor + -(a)c*. Tvorbeni obrazac *imenica + o + glagol + -(a)c* nije imanentan izvornim čakavskim

gradišćanskohrvatskim govorima nego je preuzet iz književnojezičnih tvorbenih sustava.

Od imenice muškoga roda i glagolskoga pridjeva trpnoga načinjena je tvorenica *jezikoznânac* → on, komu je znan jezik, 'jezikoslovac' (Novo Selo u Sl.).

Najrjeđe se rabe tvorenice s tvorbenim obrascem *zamjenica + o + glagol + -(a)c*, npr. *samobrânac* → on, ki se sâm brani (Židan), s drugom prezentskom osnovom od neprefigiranoga nesvršenoga glagola IV. vrste.

HIPERSUFIKS *-ač*

Hipersufiks *-ač* nema u složeno-sufiksnoj tvorbi posebnih inačica u mjesnim govorima, pa se rabi samo sufiks *-ač*, i to vrlo rijetko. Možemo npr. navesti nadvorenicu *trinugljač* u značenju 'stalak s tri nuglja', tj. 'trokutni stalak'. Prva je osnova od glavnoga broja, dok je druga osnova od imenice muškoga roda, pa je moguće načiniti tvorbenu raščlambu *tri + nuglj + -ač*. Ta se nadvorenica realizira u fonološkoj inačici *trinūgjāč* (Šušev). Označuje stvar. Premda vrlo rijetka, a najvjerojatnije i neplodna, složeno-sufiksna tvorba sufiksom *-ač* imanentna je gradišćanskohrvatskim idiomima jer u suvremenom hrvatskom književnom jeziku taj sufiks ne sudjeluje u složeno-sufiksnoj tvorbi. To znači da izvedenice sufiksom *-ač* kao cjelovite riječi sudjeluju pri tvorbi čistih složenica u suvremenom hrvatskom standardnom jeziku, a u okviru tih čistih složenica predstavljaju drugu osnovu, npr. *minobacač* (*min + o + bacač*) 'bacač mina'.

HIPERSUFIKS *-e*

Hipersufiks *-e* je pri složeno-sufiksnoj tvorbi u gradišćanskohrvatskim idiomima općenito neplodan i vrlo rijedak. Nema posebnih sufikslnih inačica jer se ostvaruje samo kao sufiks *-e*. U čakavskim ga govorima susrećemo u realizaciji *šestonedilje* (Novo Selo u Sl.), s tvorbenim obrascem *broj + o + imenica + -e*. Tvorenica označuje 'razdoblje od poroda do šeste nedjelje nakon poroda'.

HIPERSUFIKS *-je*

Hipersufiks *-je* nema posebnih sufikslnih inačica. Završni se fonem druge osnove i početni fonem sufiksa pri tvorbi smjenjuju po jotacijskim pravilima. Taj je sufiks vrlo rijedak pri složeno-sufiksnoj tvorbi imenica u gradišćanskohrvatskim čakavskim govorima. Susrećemo ga u nadvorenici *stoljeće* s različitim fonološkim inačicama, npr. *stoliēt'e* (Novo Selo u Sl., Jandrof, Prodrštof), *stolēće* (Narda). Prva osnova tvorenice je od glavnoga broja, a druga od imenice srednjega roda. Tvorenica ima apstraktno značenje, a označuje razdoblje.

U ghkj. su znatno češće tvorenice toga tipa nego u govorima, npr. *dvoljeće*, *tisucljeće*, a složeno-sufiksna tvorba prepoznatljiva je i u drugim tvorbenim obrascima s tim sufiksom, npr. *človikoljublje*, *pravosudje*. Tu je očit utjecaj

suvremenoga književnoga jezika u kojem je složeno-sufiksalna tvorba sufiksom *-je* vrlo plodna, a tvorenice su semantički razgranate.

HIPERSUFIKS *-nik*

Hipersufiks *-nik* u gradišćanskohrvatskim se čakavskim govorima obično ostvaruje u istovjetnoj sufiksnoj inačici *-nik*, a rjeđe u inačici *-nik*. Tvorenice obično označuju mušku osobu, a mogu označavati i zamišljena bića kojima se pridaju antropološke osobine.

Čest je tvorbeni obrazac *pridjev + o + imenica + -nik*, npr. *mladomāšnik* → on, ki ima mladu mašu (Cindrof), *dobrovuōljnik* → on, ki je dobre volje; odnosno on, ki ima dobru volju' (Mali Borištof), *zlatohižnik* → on, ki svečuje zlato hištvo (tj. 'onaj koji slavi zlatni pir') (Pinkovac).

Drugi je tvorbeni obrazac *imenica + o + glagol + -nik / -nik*, npr. *grīhoplōdnik* → on, ki plodi (ljudske) grihe (tj. 'zloduh') (Novo Selo u Sl.). Glagolska osnova je prezentska od nesvršenoga glagola IV. vrste.

U gradišćanskohrvatski je književni jezik, a preko njega i u mjesne govore, iz suvremenoga književnoga jezika preuzeta tvorenica *dušobrižnik*. Ta je tvorenica u ghkj. na sinkronijskoj razini tvorbeno motivirana jer se u ghkj. rabi glagol *brigiti*. Međutim, u mjesnim govorima nije moguća tvorbeno preoblika jer se u tom značenju rabi samo glagol *skrbiti*, pa su realizacije kao npr. *dušobrižnik* (Židan, Narda), *dušobrižnik* (Pinkovac) tvorbeno nemotivirane posuđenice.

HIPERSUFIKS *-an*

Hipersufiks *-an* također se pri složeno-sufiksnoj tvorbi imenica ostvaruje samo u istovjetnom sufiksu *-an*, i to vrlo rijetko. Taj je tvorbeni tip neplodan, a može ga se smatrati i arhaizmom, jer se javlja u tvorenici *Novosiēlan* koju je pred osamdesetak godina zabilježio Vážný u Novom Selu, Dubravi i Lamoču u Slovačkoj, usporedno s tvorbenom inačicom *Novosiēlac*². Danas se, međutim, u Novom Selu rabi samo tvorbeno inačica *Novosiēlac*, a govori su Dubrave i Lamoča, kako je poznato, u međuvremenu potpuno poslovačeni.

HIPERSUFIKS *-nost*

Hipersufiks *-nost* je rijedak pri složeno-sufiksnoj tvorbi imenica u gradišćanskohrvatskim čakavskim govorima. Susrećemo ga u fonološkoj sufiksnoj inačici *-nuost* u tvorenici *ravnodnēvnuost* (Novo Selo u Sl.), u apstraktnom značenju 'ravnodnevnica, ekvinocij', a s tvorbenim obrascem *pridjev + o + imenica + -nuost*. Prva je osnova od novoselskoga pridjeva *rāvni*, a druga od imenice *dân*, gen. *dniēva* (mn. *dniēvi*).

² Vidi: V á ž n ý, str. 289.

HIPERSUFIKS -Ø

Kad je riječ o tvorbenoj jedinici -Ø, zapravo nema razloga govoriti o hipersufiksu nego samo o sufiksu -Ø, jer se samo po sebi razumije da se taj sufiks ne može realizirati u različitim inačicama. Tvorenice sufiksom -Ø muškoga su roda. Pri složeno--sufiksnoj tvorbi imenica u gradišćanskohrvatskim idiomima općenito sufiks je -Ø apsolutno najplodniji sufiks, a u skladu s tim i u gradišćanskohrvatskim čakavskim govorima. Javlja se u nekoliko tvorbenih obrazaca. Pritom valja istaći da je u svim tvorbenim obrascima složeno-sufiksne tvorbe nultim sufiksom, druga osnova uvijek glagolska prezentska osnova. Prezentske su osnove u pravilu jednosložne osnove neprefiguriranih glagola, a iznimke od toga uzusa vrlo su rijetke.

Najčešći je obrazac *imenica + o + glagol + -Ø*. Prva osnova može biti od imenica svih triju rodova. Imeničke su osnove najčešće jednosložne, rjeđe dvosložne. Premda su se pojedine tvorenice s tim tvorbenim obrascem rabile u gradišćanskohrvatskim čakavskim govorima od starine, tek u posljednjem stoljeću, a posebice u posljednjim desetljećima taj je tvorbeni obrazac postao vrlo plodan. Najprije su se počele preuzimati gotove tvorenice iz suvremenoga književnoga jezika, bilo izravno bilo preko ghkj. U drugoj su se fazi u ghkj. počele načinjati nove tvorenice po tom tvorbenom obrascu koje su, fonološki prilagođene, preuzimane u mjesne govore. U trećoj su se pak fazi unutar pojedinih mjesnih govora počele stvarati nove tvorenice po tom tvorbenom obrascu. Naravno, utjecaj književnih idioma, a time i plodnost ovoga tvorbenoga obrasca varira od govora do govora. Posebice je snažan takav utjecaj u govoru Novoga Sela u Slovačkoj, zbog istodobnoga utjecaja slovačkoga jezika u kojem se također rabe mnoge tvorenice toga tipa. Bitno je pritom istaknuti da Novoselci te tvorenice prilagođavaju morfonološkim značajkama svoga mjesnoga govora, pa dok je npr. u suvremenom hrvatskom književnom jeziku *drvorez*, a u slovačkom *drevorez*, u novoselskom je govoru *drîvoriz*.

Tvorenice se dijele u četiri semantičke skupine. Najčešće označuju različite stvari. U drugoj su semantičkoj skupini tvorenice koje označuju glagolsku radnju ili neki drugi apstraktni pojam, u trećoj tvorenice koje označuju mušku osobu u primarnom ili prenesenom značenju, a u četvrtoj tvorenice s mjesnim značenjem.

U prvoj su semantičkoj skupini nadtvorenice s drugom osnovom od nesvršenih neprefiguriranih glagola, npr.

- od imenice muškoga roda i glagola IV. vrste:
tlak + o + mier + -Ø → ono, čim se miri tlak (s promjenom refleksa jata), npr. *tlăkomier* (Novo Selo u Sl.),
- od imenice muškoga roda i glagola 3. razreda V. vrste:
put + o + kaz + -Ø → ono, ča kaže³ put, ča kaže kim putem, npr. *pütokaz* (Židan),
- od imenice muškoga roda i glagola 4. razreda V. vrste:
zrak + o + plav + Ø → ono, čim se plava zrakom (u značenju 'zrakoplov'), npr. *zrakoplâv* (Pinkovac)

³ Glagol se *kazati* u svim gradišćanskim idiomima rabi u značenju 'pokazivati'.

- od imenice ženskoga roda i glagola 3. razreda I. vrste:
vod + o + teč + -ø → otvoreni kanal, kreza ki teče voda (najčešće u značenju 'žlijeb'), npr. *vuōdoteč* (Uzlop),
- od imenice ženskoga roda i glagola IV. vrste:
vod + o + mier + -ø → ono, čim se miri trošnja vode (s promjenom refleksa jata), npr. *vōdomier* (Novo Selo u Sl.),
- od imenice ženskoga roda i glagola 4. razreda V. vrste:
vod + o + pad + -ø → voda, ka pada, npr. *vodopād* (Novo Selo u Sl.), *vuōdopād* (Mienovo).

Toj semantičkoj skupini još pripadaju nadvorenice kao npr. *drivoriz*, *kolomaz* (od imenice srednjega roda i glagola 3. razreda V. vrste), *vodomet* 'vodoskok' (od imenice ženskoga roda i glagola 3. razreda V. vrste), *vodovod* (od imenice ženskoga roda i glagola IV. vrste) i dr. Konkretno mjesne realizacije su npr. *drivoriz* (Novo Selo u Sl.), *kuōlomaz* (Novo Selo u Sl.), *kōlomaz* (Šuševno), *vōdomet* (Novo Selo u Sl.), *vōdovod* (Petrovo Selo, Novo Selo u Sl.). Od skraćene je imeničke osnove, te s promjenom refleksa jata u glagolskoj osnovi, načinjena tvorenica *teplomier*, npr. *tēplomer < tepluōta* (Novo Selo u Sl.). Naravno, mnoge su od tih tvorenica već u književnim idiomima iz kojih su preuzete bile kalkovi, pa je npr. *drivoriz* prevedenica njemačkoga naziva *Holzschritt*⁴, a *vodovod* prevedenica talijanskoga naziva *acquedotto*⁵, ali takva povijest nastanka riječi izvan je razmatranja tvorbe riječi na sinkronijskoj razini.

U drugoj su semantičkoj skupini nadvorenice *igrokaz*, *notopis*, *rukopis*, *zemljopis* (od imenice ženskoga roda i nesvršenoga glagola 3. razreda V. vrste), *narodopis*, *ognjomet* (od imenice muškoga roda i nesvršenoga glagola 3. razreda V. vrste), *ribolov* (od imenice ženskoga roda i nesvršenoga glagola IV. vrste), *mesopust* (od imenice srednjega roda i svršenoga glagola IV. vrste). Njihove su mjesne realizacije tvorenice kao npr. *igrokaz* (Novo Selo u Sl., Jandrof, Petrovo Selo, Pinkovac), *nōtopis* (Novo Selo u Sl.), *rukopis* (Novo Selo u Sl., Koljnof, Pajngrt, Židan), *zēmljopis* (Novo Selo u Sl., Koljnof), *nārodopis* (Novo Selo u Sl.), *ōgnjomet* 'vatromet' (Novo Selo u Sl.), *ribolov* (Novo Selo u Sl.), *mesopūst* (Jandrof, Bizonja, Rasporak), *mesopūst* (Čunovo), *mesōpust* (Jandrof), *mesōpūst* (Koljnof, Pajngrt, Unda, Prisika, Židan, Čatar), *mesopūst* (Mienovo). U svim navedenim primjerima, glagolske su osnove od neprefiguriranih glagola, uglavnom nesvršenih, rjeđe od svršenih. Od prefiguriranoga svršenoga glagola načinjena je tvorenica *zemljopotres* u značenju 'potres', npr. *zēmljopotriēs* (Prisika). Kao i inače kad je riječ o tvorenicama složeno-sufiksalmom tvorbom, i u ovoj su skupini pojedine tvorenice svojevrsni kalkovi, kao npr. tvorenica *igrokaz*, koja je u suvremenom hrvatskom književnom jeziku kalk mađarskoga arhaizma *játéksín*⁶, a može se smatrati i djelomičnim kalkom njemačkoga naziva *Schauspiel*⁷. Iz suvremenoga je ta riječ preuzeta u ghkj., a odatle u gradišćanskohrvatske govore,

⁴ Vidi: Turk, 2001, str. 270.

⁵ Vidi: Turk, 1999, str. 364.

⁶ Vidi: Turk, 1993, str. 41.

⁷ Vidi: Turk, 2001, str. 270.

u kojima se, zbog mogućnosti tvorbenoga opisa na sinkronijskoj razini, može smatrati tvorbeno motiviranom.

U trećoj su semantičkoj skupini nadvorenice kao što je npr. pogrdnica *krvolok* (s prvom osnovom od imenice ženskoga roda i drugom od neprefigiranoga nesvršenoga glagola 3. razreda V. vrste), ili hibridna tvorenica *loromet* (od imenice muškoga roda i od nesvršenoga neprefigiranoga glagola 1. razreda 1. vrste). Konkretno su realizacije npr. *křvolok* (Koljnof), *luôromet* → on, ki mētiē luôr (Židan), *luôromet* (Filež, Frakanava, Prisika). Nadvorenice *lorometa* s hipersufiksom *-a* i *loromet* s hipersufiksom *-ø* međusobno su tvorbene inačice.

U četvrtoj semantičkoj skupini je npr. nadvorenica *kamenolom* → miesto, kade se lomi kamen, odn. konkretna realizacija *kāmenolom* (Novo Selo u Sl.). Prva je osnova od imenice muškoga roda, a druga od neprefigiranoga nesvršenoga glagola IV. vrste.

Drugi je tvorbeni obrazac *prilog + glagol + -ø*, po kojem su načinjene nadvorenice s apstraktnim značenjem tipa *čistopis*, *pravopis*, npr. *čřstopis* (Novo Selo u Sl.), *prāvopis* (Koljnof, Novo Selo u Sl.). Glagolska je osnova od neprefigiranoga nesvršenoga glagola IV. vrste.

Znatno je rjeđi tvorbeni obrazac *prilog + o + glagol + -ø*, npr. *pôlomer* (od priloga *puol* u značenju 'polumjer' i glagola *mirit*) u govoru Novoga Sela u Slovačkoj, s glagolskom osnovom od neprefigiranoga nesvršenoga glagola IV. vrste, uz promjenu refleksa jata u toj osnovi. Premda je ta tvorenica preuzeta iz slovačkoga jezika, zbog mogućnosti tvorbene raščlambe u novoselskom govoru na sinkronijskoj razini, smatramo je tvorbeno motiviranom. Tvorenica ima apstraktno značenje, označuje pojam.

Tvorbeni obrazac *zamjenica + o + glagol + -ø* nije plodan. Po njemu je načinjena tvorenica *sāmouk* (Novo Selo u Sl.), s depalatalizacijom *č > k* završnoga fonema prezentske osnove neprefigiranoga nesvršenoga glagola IV. vrste. Tvorenica označuje osobu.

HIPERSUFIKS *-ø₂*

Hipersufiks *-ø₂* rabi se pri tvorbi imenica ženskoga roda. Pri razmatranju toga tvorbenoga elementa, također je nepotrebno govoriti o hipersufiksu jer je moguća konkretna realizacija samo istovjetnoga sufiksa *-ø₂*, budući da se samo po sebi razumije da se taj sufiks ne može realizirati u različitim inačicama. U gradišćanskohrvatskim govorima sufiks *-ø₂* nije plodan pri složeno-sufiksnoj tvorbi. Javlja se samo u vrlo staroj nadvorenici *sinokoš*, s tvorbenim modelom *imenica + o + glagol + -ø₂*, s brojnim konkretnim mjesnim realizacijama. Te konkretne tvorenice su međusobno fonološke inačice. Nadvorenica *sinokoš* je imenica ženskoga roda i-sklonidbe. Nadvorenice *sinokoša* s hipersufiksom *-a* i *sinokoš* s hipersufiksom *-ø₂* međusobno su tvorbene inačice. Nadvorenica *sinokoš* ima iste osnove i isto značenje kao njena tvorbena inačica *sinokoša*, ali zbog različitoga sufiksa, promjena *s > š* dočetnoga fonema osnove u nadvorenici *sinokoš* nije rezultat jotacije. Nadvorenica *sinokoš* također se realizira u različitim

fonološkim inačicama, npr. *sinuôkoš* (Jandrof, Čunovo), *sinuôkoš* (Bizonja, Pandrof, Pajngrt, Unda, Prisika), *sinuôkōš* (Longitolj).

ZAKLJUČAK

Premda gradišćanskohrvatski idiomi u znatnoj mjeri preuzimaju obrasce složeno-sufiksne tvorbe iz suvremenoga hrvatskoga književnoga jezika, mnogi sufiksi koji su pri takvom tipu tvorbe u suvremenom plodni, u gradišćanskohrvatskim idiomima izostaju, ili su vrlo rijetki. To se zapažanje ponajprije odnosi na sufiks *-aš*. Zanimljivo je da među vrlo rijetke sufikse pripada sufiks *-ica*, koji se u ghkj. javlja u, iz suvremenoga jezika preuzetoj, tvorenici *Bogorodica*, dok u mjesnim govorima nema potvrda složeno-sufiksne tvorbe tim sufiksom.

Na kraju opet valja istaći da složeno-sufiksna tvorba kao tvorbeni način nije svojstvena gradišćanskohrvatskim čakavskim govorima, jer je većina tvorbenih obrazaca preuzeta iz suvremenoga hrvatskoga književnoga jezika, bilo izravno bilo posredstvom ghkj.

IZVORI:

Joško B a l a ž, *Hrvatski dialekt u Devinskom Nuovom Selu*, Hrvatski kulturni savez u Slovačkoj, Novo Selo – Bratislava, 1991.

Eszter B o s i t s, "Strani utjecaji u govoru južnogradišćanskih Hrvata u Mađarskoj (govor Narde)", *Panonska ljetna knjiga 1995*, Güttenbach / Pinkovac, 1995, str. 96-108.

Ivan B r a b e c, "Govor podunavskih Hrvata u Austriji", *Hrvatski dijalektološki zbornik*, 2, Zagreb, 1966, str. 29-118.

Gisela C z e n a r, "Bäuerliche Geräte und Techniken in der kroatischen Mundart von Nebersdorf / Šuševo im Burgenland", *Slawistische Reihe*, 4, Klagenfurt, 1981.

Stjepan I v š i ć, "Hrvatska dijaspora u 16. stoljeću i jezik Hrvata gradišćanaca", prir. Božidar Finka, u: *Izabrana djela iz slavenske akcentuacije*, München, 1971, str. 723-798.

Helene K o s c h a t, *Die čakavishe Mundart von Baumgarten im Burgenland*, Schriften der Balkankommission Linguistische Abteilung, XXIV, 2, Verlag der Österreichischen Akademie der Wissenschaften, Wien, 1978.

Gerhard N e w e k l o w s k y, "Die čakavishe Mundart von Schandorf (Čemba) im südlichen Burgenland", *Wiener Slavistisches Jahrbuch*, 20, Wien, 1974, str. 123-143.

Gerhard N e w e k l o w s k y, *Die kroatischen Dialekte des Burgenlandes und der angrenzenden Gebiete*, Verlag der Österreichischen Akademie der Wissenschaften, Wien, 1978.

Gerhard N e w e k l o w s k y, "Der kroatische Dialekt von Stinatz Wörterbuch", *Wiener slawistischer Almanach*, 25, Wien, 1989.

Václav V á ž n ý, "Čakavské nářečí v slovenském Podunají", *Sborník Filosofické fakulty university Komenského v Bratislavě*, V, 47 (2), Bratislava, 1927, str. 3-216.

LITERATURA

Stjepan B a b i ć, *Tvorba riječi u hrvatskome književnome jeziku*, treće, poboljšano izdanje, Nakladni zavod Globus – HAZU, Zagreb, 2002.

Nikolaus B e n c s i c s i s u r ., *Gradišćanskohrvatsko-hrvatsko-nimški rječnik*, Zagreb – Eisenstadt, 1991.

Marija T u r k, "Leksički i semantički kalkovi u hrvatskome jeziku", *Fluminensia*, 5, 1-2, Rijeka, 1993, str. 39-48.

Marija T u r k, "Posrednički jezici u kalkiranju", *Rasprave Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje*, 25, Zagreb, 1999, str. 359-375.

Marija T u r k, "Tvorbene značajke kalkiranih imenica", *Rasprave Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje*, 27, Zagreb, 2001, str. 267-280.

Sanja V u l i ć, "Tvorba riči", u: *Gramatika gradišćanskohrvatskoga jezika*, ur. Ivo Sučić, Znanstveni institut Gradišćanskih Hrvatov, Željezno, 2003, str. 245-390.

Sanja V u l i ć i Bernardina Petrović, *Govor Hrvatskoga Groba u Slovačkoj*, Korabljica, 5, Zagreb, 1999.

THE COMPOUND AND SUFFIXAL NOUN FORMATION IN
ČAKAVIAN SPEECHES OF BURGENLAND CROATS

SUMMARY

This paper is focused on compound and suffixal noun formation in čakavian speeches of Burgenland Croats in Austria, West Hungary and Slovakia. A special emphasis is put on the description of each suffix, as well as on the relationship of noun suffixes in Burgenland Croatian speeches and Burgenland Croatian literary language.

KEY WORDS: *noun formation, suffix, čakavian speeches of Burgenland Croats*